Redacțiunea, Administrațiunea
Tipografia:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr 22.
Scrisori nefrancate nu se primescu. Manuscripte nu se retrimitu!

Birourile de anunciuri:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețulu insertiunilorŭ: o seria garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoielă.
Reclame pe pagina III-a o seria 10 cr. v. a. sĕu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta" iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anu 12 fl., pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anu 40 franci, pe șése luni 20 franci, pe trei luni 10 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectori.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administratiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unu anu 10 fl., pe șése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusulu în casă: Pe unu anu 12 fl., pe șese luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Unŭ esemplaru 5 cr. v. a. séu 15 bani.
Atâtu abonamentele câtu și insertiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 51. | Brașovŭ, Dumineca, 6 (18) Martie | 1888.

Brașovŭ, 5 Martie 1888.

Erĭ s'a sĕvĕrșitŭ cu pompă estraordinară ceremonia înmormântării împĕratului Wilhelm alŭ Germaniei. Au fostŭ de față la înmormêntare trei regĭ: alŭ Saxoniei, alŭ Belgiei și alŭ României, apoi prințulŭ moștenitorŭ alŭ Austro-Ungariei și prințulŭ de corónă alŭ Rusiei, alŭ Svediei și alțĭ mulțĭ principĭ și demnitarĭ ai tuturorŭ statelorŭ din lume. O înmormêntare mai grandiósă ca acésta póte nu s'a mai vĕdutŭ până acum.

Impĕratulŭ Fridericŭ n'a pututŭ lua parte la conductŭ din causa suferinței sale și a privitŭ numai la elŭ din ferestră. Când a vĕdutŭ coștiugulŭ tatălui a plânsŭ amarŭ.

Poporulŭ germanŭ a jălitŭ îndoitŭ în acéstă di, pe împĕratulŭ mortŭ și pe împĕratulŭ viu, care se luptă cu o bólă crâncenă și nemilósă. Simpatiile de care se bucură împĕratulŭ Fridericŭ în tótă Germania au contribuitŭ numai ca acéstă întristare sĕ fiă și mai adêncă.

Manifestele împĕratului Fridericŭ, au făcutŭ pretutindenĭ, și afară de Germania, cea mai bună și simpătică impresiune.

Paul de Cassagnac, conducĕtorulŭ dreptei din camera francesă, scrie în organulŭ sĕu între altele: „Imperatulŭ Fridericŭ a documentatŭ unŭ caracterŭ admirabilŭ și o tăriă ne mai audită. Impĕrăția germană de adĭ proclamă pacea cu accentulŭ unei sincerităț̆ĭ netăgăduite. In limbagiulŭ împĕratului germanŭ este atâta lealitate și atâta franchețā, încâtŭ omulŭ trebue sĕ crédă, ceea ce dice. Simțimŭ că pe tronulŭ Germaniei s'a suitŭ omulŭ celŭ mai cinstitŭ din țéră. Impĕrăția de adĭ germană nu însémnă numai pacea, ci și libertatea înțeléptă"....

„Pacea în întru și în afară e fericirea unui poporŭ, continuă Cassagnac. — Da, pacea este pretutindenea, căcĭ îndată ce Germania nu se gândesce la rĕsboiu, nu se gândesce nicĭ o altă națiune la elŭ. Atâta mărime de sufletŭ și unŭ caracterŭ așa de frumosŭ alŭ unui domnitorŭ ne aduce aminte de Marcu Aureliu. Provedința păzindŭ pe împĕratulŭ Fridericŭ, păzesce nu numai Francia, ci întréga Europă".

Nu numai în Francia, ci pretutindenĭ se interpreteză enunciațiunile împĕratului Fridericŭ ca o dovadă că elŭ voiesce sincerŭ pacea.

Forte semnificative suntŭ cu deosebire dovedile de simpatii continue și aprópe demonstrative ale presei rusescĭ pentru Germania, din incidentulŭ morții împĕratului Wilhelm. Țarulŭ a trimisŭ la înmormêntare chiar pe prințulŭ moștenitorŭ și diarulŭ diplomației rusescĭ se grăbesce a declara, că călĕtoria acestuia la Berlinŭ este o manifestare de pace din partea Rusiei.

Cu tóte acestea foile rusescĭ nu înceteză a vorbi de rĕu pe Germania, orĭ de câte orĭ se tractéză de liga de pace. Intrigele rusescĭ au scopulŭ sĕ producă desbinare mai alesŭ între Germania și Austro-Ungaria.

„Gazeta de Moscva" de esemplu dice, că situațiunea de față a Germaniei e fórte tristă și prin acésta și aliații ei suntŭ pușĭ într'o critică situațiune și propune Austro-Ungariei de a da mâna mai bine cu Rusia, decâtŭ cu imperiulŭ germanŭ, care a ajunsŭ „în stare de descompunere," ér despre Italia dice că și ea va trebui sĕ se rupă de Germania și sĕ se apropie de Francia.

Vomŭ vedé cum va mai sufla vêntulŭ după ce va trece episodulŭ produsŭ prin mórtea împĕratului Wilhelm. Astădĭ sună clopotele păcii, décă vorŭ suna și mâne Dumnedeu scie.

O convorbire cu Dr. Stransky.

Corespondentulŭ diarului „N. fr. Presse" a avutŭ dilele acestea o convorbire cu d. Dr. Stransky, ministrulŭ de esterne alŭ Bulgariei. D. Dr. Stransky a disŭ:

Guvernulŭ dela 9 Augustŭ 1886 a rĕmasŭ pe lângă tratatulŭ de Berlinŭ, care constitue basa pentru soluțiunea cestiunei bulgare. Conformŭ acestui tratatŭ Bulgarii au sĕ'șĭ alegă ei singurĭ pe principele, care trebue sĕ fiă confirmatŭ de puterile semnatare. Primulŭ punctŭ alŭ tratatului s'a îndeplinitŭ, alŭ doilea nu s'a pututŭ îndeplini din causa neînțelegerei între puteri. Noi n'avemŭ pentru ce sĕ ne schimbămŭ politica nóstră națională; nu putemŭ și nu ne este permisŭ sĕ lăsămŭ sĕ fiă stirbită libertatea și independința nóstră. Bulgaria nu este de vină pentru crisa actuală și pentru neunirea puterilorŭ.

Ni s'a răpitŭ primulŭ principe și acum ni se refusă recunóscerea principelui alŭ doilea, care este pe deplinŭ vrednicŭ d'a posede corona bulgară și pentru care poporulŭ bulgarŭ se simte fericitŭ că-lŭ posede. Firesce, nu se póte prevedé când se va pune capĕtŭ în modŭ satisfăcĕtorŭ împrejurărilorŭ atâtŭ de nefericite pentru țera nóstră.

Dér noi nu putemŭ schimba nimicŭ din starea actuală. Noi nu ne vomŭ despărți cu nicĭ unŭ prețŭ de principele Ferdinand I. Chiar décă tóte puterile vorŭ sprijini pretențiunile Rusiei, guvernulŭ nu va puté lucra altfelŭ, pentru că noi nu putemŭ provoca o anarchiă și nu putemŭ sĕ facemŭ politică în contra voinței poporului.

Mórtea împĕratului Wilhelm.

In 12 Martie la 12 óre nóptea, rĕmășițele mortuare ale împĕratului Wilhelm au fostŭ transportate la catedrală.

Deja pe la 9 óre séra mulțime de lume încunjura palatulŭ, cu tótă ninsórea cea deasă. Aședarea cadavrului în cosciugŭ s'a făcutŭ în presența medicilorŭ curții, precum și a unui profesorŭ și doi asistențĭ. Cosciugulŭ de zincŭ s'a pusŭ în cosciugulŭ de paradă alŭ familiei, în care fusese aședatu Fridericŭ Wilhelm IV. Cincĭ minute înainte de 12 óre din nópte se audŭ pașĭ de soldațĭ din tóte părțile, dinspre palatŭ, purtătorĭ de torțe, apoi unŭ escadronŭ din garda de corpŭ, însărcinatŭ cu transportarea cadavrului. Clopotele începură a suna. Dela palatŭ până la catedrală soldații cu torțe erau aședațĭ în două linii paralele. Inaintea palatului sta musica întêiului regimentŭ de gardă. La ora 1 rĕsuna comanda: „Puscile 'n susŭ!" Trupele presentară arma. Musica se puse în mișcare și cadavrulŭ fu scosŭ pe portalulŭ principalŭ. Unŭ despărțĕmêntŭ de suboficerĭ mergea înainte, altulŭ ducea cosciugulŭ acoperitŭ cu postavŭ negru, unŭ alŭ treilea despărțĕmêntŭ urma după cosciugŭ, în urmă de totŭ servitorii, apoi jalnica adunare compusă din cele mai înalte grade militare, din funcționarii statului, precum și din multe dame.

Toțĭ mergeau în pasŭ iute, învĕlițĭ în mantale, din causa ninsorii. La portalulŭ catedralei erau aședațĭ toțĭ gardiștii coronei, ai castelului. Câteva minute după ora 1 se vede în fruntea conductului care venea peste puntea catedralei, primulŭ despărțĕmêntŭ din escadronulŭ gardei de corpŭ, călărețĭ cu coifurile îmbrăcate în zăbranicŭ (doliu) și cu cuirase negre pe peptŭ, pe cai negri, după elŭ venea unŭ batalionŭ din primulŭ regimentŭ de gardă pedestră, apoi musicanții cu coifurile lorŭ cu penage roșii ca sângele, urma o companiă de gardă pedestră cu stegulŭ regimentului îmbrăcatŭ în zăbranicŭ, apoi toțĭ servitorii împĕratului, visitii, vênătorii, camerierii și garderobierii sĕi. Cosciugulŭ acoperitŭ cu postavŭ negru e purtatŭ de 30 de suboficerĭ cu coifurĭ cu penage albe. După cosciugŭ vine prințulŭ de corónă Vilhelm și prințulŭ Enricŭ în fruntea generalilorŭ și a tuturorŭ atașațilorŭ militarĭ streinĭ. Contele Moltke se află între generalĭ. După ei urmeză érășĭ unŭ despărțĕmêntŭ de gardă călărețā de corpŭ și procesiunea, apoi unŭ șirŭ de trăsurĭ.

Catafalculŭ din catedrală, pe care s'a aședatu cosciugulŭ îmbrăcatŭ în catifea purpuriă, împodobita cu aurŭ, e încungiuratŭ de fiecare parte de trei marĭ candelabre cu luminărĭ aprinse. In prejurulŭ catafalcului suntŭ șese fotoliurĭ roșii pentru membrii curții cu scăunele [taburete] îmbrăcate în mătase albă împodobită cu aurŭ. Impĕratulŭ are sub capŭ trei perinĭ de atlasŭ albŭ brodatŭ cu aurŭ. E îmbrăcatŭ în uniforma primului regimentŭ de gardă pedestră, cu șapca militară, ér împrejurulŭ umerilorŭ mantaua sură militară. Peptulŭ e împodobitŭ cu stéua ordinului vulturulŭ negru, la gâtŭ are ordinulŭ pentru meritŭ și marea cruce a crucei de ferŭ. Imprejurulŭ catafalcului mai suntŭ micĭ scaune cu perinĭ pentru florĭ și cununĭ. Treptele catafalcului suntŭ acoperite cu cu hermeliu. La picióreie împĕratului suntŭ aședate cununile familiei imperiale germane și dela familiile domnitóre din afară; jurŭ împrejurŭ se află semnele de doliu ale regimentelorŭ germane, și diferite florĭ din tóte cercurile, precum și o cunună dela colonia germană din Calcuta.

Catafalculŭ e aședatŭ tocmai înaintea altarului. Generalĭ cu epoletele și eșarpa îmbrăcate în zăbranicŭ se rógă lângă cosciugulŭ împĕratului. Servitorii punŭ mereu lumînărĭ și aducŭ ne'ncetatŭ cununĭ și florĭ. Catafalculŭ e încungiuratŭ de arborĭ (de laurĭ) într'unŭ mare arcŭ. In drépta stau de pază trei suboficerĭ de gardă, în stânga soldațĭ bĕtrânĭ cu barba căruntă din garda castelului, în uniformă de pe timpulŭ lui Fridericŭ celŭ mare. Columnele boltei catedrale suntŭ îmbrăcate în zăbranicŭ și înaintea lorŭ suntŭ aședațĭ finicĭ, ale cărorŭ foi ajungŭ până la vérfulŭ columnelorŭ.

SCIRILE DILEI.

Erĭ, Vinerĭ, *Academia română* a ținutŭ ședință publică. D-lŭ *B. P. Hașdĕu* a cetitŭ unŭ memoriu despre *Argeșŭ, originea orașului și zidirea bisericei.* D-lŭ *V. A. Urechiă* a cetitŭ o lucrare a sa despre *Activitatea literară a Archimandritului Vartolomeiu Măzăreanu.*

***

Au dăruitŭ pentru biblioteca *Academiei române,* cum spune „Românulŭ": D. Ionŭ Petrea Cracalescu, dela Buhușĭ, unŭ *documentŭ istoricŭ* (zapisŭ) dela 12 Maiu 1794, în copiă autentică dela 12 Martie 1795. D. Petre Andreescu, directorŭ de scólă primară din Bucurescĭ, cartea: *Bucóvnă pentru pruncii cei românescĭ*, tipărită în limbile germană și română la Sibiiu, în anulŭ 1788. D. G. Gr. Băleanu, profesorŭ la liceulŭ din Botoșanĭ, următórele: *1) Cartea românéscă de învĕțătură, Duminecile peste anŭ*, etc„ tipăritŭ la Iașĭ la 1642, de Mitropolitulŭ Varlamŭ; exemplarŭ necomplectŭ. *2) Dicționarulŭ slavonŭ* alŭ lui Samva Berinde tipăritŭ la Kiev la 1628. *3) Manuscrisŭ slavonŭ bisericescŭ*, cu o urare în limba română. 4. *Hrisovŭ dela Grigorie Ghica*, Domnulŭ Moldovei, 1764, Iunie 30.

***

Calea ferată sĕcuiască *Hașfaleu-Oderheiu* s'a predatŭ comunicațiunei.

***

Adanarea generală orășenéscă a *Clușiului* a hotărîtŭ în privința *podului de ferŭ*, ce are se se construéscă *peste Someșu*, ca lucrările pentru temeliă cu 35.864 fl. sĕ se predea architectului de acolo Maetz, ér lucrările părții de desupra a podului se se predea fabricei Schlick.

Ellenzekiane.

Numĕrulŭ 48 alŭ lui „Ellenzek" cuprinde unŭ articulŭ de fondŭ subscrisŭ de B. M. Articululŭ e întitulatŭ: „Doda Nr. 2." Prin elŭ împărtășesce „Ellenzek" cetitorilorŭ sĕi, că și noulŭ deputat alesŭ alŭ cercului Caransebeșŭ, d-lŭ Mihailŭ Popovicĭ, a plecatŭ pe drumulŭ, pe care a umblatŭ d-lŭ Traianŭ Doda. „Ellenzek" admite, că acestŭ jocŭ se va repeta póte a treia, a patra, ba póte și a cincea óră, resultatulŭ însĕ va fi: rĕmânerea unui cercŭ electoralŭ fără deputatŭ.

„De vreme ce însĕ" — continuă numita foiă — „nu unŭ arbore constitue pădurea și nu o rêndunică face primăvéra, cursulŭ lumei rĕmâne așa precum este: *cu o administrațiă rea, cu dărĭ marĭ, cu multe datorii de statŭ...* Ba décă mai curêndŭ orĭ mai târdiu ar voi și Românii din Ardealŭ sĕ urmeze tactica dela Caransebeșŭ, încă nicĭ atuncĭ nu s'arŭ schimba cursulŭ lumei, și încă nicĭ atuncĭ nu s'ar slăbi influința aptitudinei legislativei"....

„Scrisórea lui Popoviciu, adresată către președintele dietei, îșĭ ia de basă presupunerea, că în Ungaria — în acéstă țéră „poliglotă" — arŭ fi în luptă pentru egemonia politică două rasse: cea maghiară și cea română; și ca și cum elŭ, ca Românŭ, ca bătutŭ pe câtva timpŭ, n'ar avé altă datorință, după cum stau vremile de acum, decâtŭ sĕ

ţină la passivitate şi la data ocasiune sĕ lupte pentru agemonia română...

„La prima privire se vede în acésta falsitatea. Poporu românŭ constituitŭ n'a fostŭ niciodată şi nu este nicĭ acum. Decă este: arete-ne istoria lui, arete-ne autorităţile lui, arete-ne legile lui speciale, teritoriulŭ lui specialŭ, instituţiunile lui politice speciale. In patria nóstră cuprinsulŭ universalităţii naţionale, precum astădĭ, aşa şi mai 'nainte', a fostŭ caracterisatŭ cu cuvêntulŭ *Maghiarŭ*. Sub naţiune maghiară s'a înţelesŭ în trecutŭ şi înţelegemŭ şi astădĭ universalitatea tuturorŭ cetăţenilorŭ locuitorĭ în patriă. Precum deosebitele colorĭ ale curcubeului se cuprindŭ în lumina de o singură colóre a radelorŭ sórelui, astfelŭ cetăţenii, carĭ vorbescŭ limba română, slavă, germană, sêrbă se cuprindŭ în naţiunea maghiară..."

In fine „Ellenzek" dice, că ar pute sĕ întrebe pe d-lŭ Popoviciu, cum îşĭ închipuesce aicĭ, pe teritoriulu Ungariei, constituirea statului românŭ? Nu vrea însĕ sĕ-i pună acesta întrebare, căci decă pe d-lŭ Popoviciu nu l'au pututŭ convinge totŭ ceea ce s'a întêmplatŭ dela Arpadŭ încóce, decă nu l'a pututŭ convinge totŭ aceea ce póte vede astădĭ cu ochii şi póte prinde cu mâna: numerulŭ elementului maghiarŭ, care e de trei orĭ (???) aşa de mare ca alŭ celui românescŭ; intelectualitatea, libertatea, cultura, situaţiunea materială a elementului maghiarŭ, carĭ i-au asiguratŭ lui nu o domniă măestrită, ci hegemoniă naturală: — atuncĭ — dice autorulŭ numitului articulŭ — nicĭ cuvintele lui nu-lŭ vorŭ convinge, pentru că conturbaţiunea principiilorŭ lui, nemotivată şi absurdă, nu se póte clarifica, ci numai vindeca se póte."

Răbdătóre mai e şi hârtia!

Inundărĭ.

Abia a începutŭ a se desprimăvĕra şi din o mulţime de părţĭ se anunţă, că apele au începutŭ sĕ inunde ţinuturile.

In ţera ungurésca comuna Szent-Ivan de lângă Raab e ameninţată a fi înecată şi locuitorii au trebuitŭ sĕ fiă cu forţa scoşĭ din case. Comunicaţiunea pe calea ferată între Komorn-Szöny şi Raab e totalŭ întreruptă, terasamentulŭ fiindŭ spălatŭ de apă.

In Bănatŭ crescerea Begului ameninţă cu înecŭ. La Topoloveţŭ suntŭ inundate 1000 de jugĕre. La Bucoveţŭ asemenea a eşitŭ apă şi a inundatŭ locurile păduróse şi teritoriulŭ Sĕliştei. In Timişóra suntŭ ameninţate locurile situate mai josŭ din suburbiile Maierĭ şi Fabricŭ. Pădurea de vênatŭ e inundată de rîuleţulŭ Behele şi valurile lui se întindŭ spra suburbiulŭ Fabricŭ. Begulŭ e cu 3·43 cm. mai mare ca în 1881 când cu catastrofa cea mare.

Murĕşulŭ a eşitŭ din albiă între Zaulŭ de Câmpiă şi între Murĕşŭ-Ludoşŭ, pricinuindŭ unele stricăciunĭ terasamentului.

Intemplărĭ diferite.

Focŭ. In Haşagŭ au suferitŭ 7 economĭ din causa incendiului o pagubă de 1763 fl., dintre carĭ suma de 850 fl. era asigurată. In Mosna a pricinuitŭ unŭ incendiu o pagubă de 567 fl. In Lupşa a arsŭ coperişulŭ de paiă alŭ casei lui Ionŭ Rosale, paguba e de 10 fl., carĭ au fostŭ asiguraţĭ.

Sinucidere. Economulŭ din Cluşiu Samuil Ratz de nĕcazŭ voia sĕ spargă în 11 Martie n. séra ferestrile şi sĕ sfărîme uşa casii unui locuitorŭ din uliţa Györfalva. Venindŭ doi poliţiştĭ la strigările de ajutorŭ, Ratz li se opuse trântindŭ pe unulŭ din ei la pămêntŭ şi începu a-'lŭ sugruma. Primindŭ însĕ o puternică lovitură cu sabia, dela celălaltŭ poliţistŭ, peste braţŭ, dete drumulŭ poliţistului trântitŭ, şi fu dusŭ la poliţiă unde i se făcu observarea când i-se lega rana, că după însănĕtoşare va fi pedepsitŭ. Ca sĕ scape de pedépsă, Ratz se spêndură în arestulŭ poliţiei.

Sinucidere. Mercurĭ s'a sinucisŭ în casarma din Sibiiu unŭ infanteristŭ trăgêndu'şĭ unŭ glonţŭ cu puşca.

Furtu de cai. Lui Ionŭ Bucşa din Martiasna (Mertiasa) i s'a furatŭ din grajdŭ o épă cu mânzŭ. Până acum nu s'a datŭ de urma făptuitorilorŭ.

Confiscare. In Sebeşulŭ de susŭ a confiscatŭ gendarmeria din Avrigŭ 76 de paşapórte de cai, bănuite ca false.

Negligenţă. Păzitorii de nópte Iuliu Mutiu şi Vasilie Savu din Cărpenişŭ au fostŭ arătaţĭ autorităţii superióre pentru negligenţă în serviţiu.

Ingheţatŭ. Ţiganulŭ Petru Muntean din Vurperŭ, îmbătându-se rĕu, pe drum cătră casă cădu josŭ şi dimineţa fu găsitŭ îngheţatŭ.

Fără căpetâiu. In Racoviţa gendarmeria puse mâna pe George Iuga, care umbla fără căpĕtâiu şi care dice că e din comitatulu Têrnavei-marĭ.

Prinsŭ. Avramŭ Stanciu din Galişŭ trecuse acum 9 anĭ în România şi era urmăritŭ. Murindu-i nevasta se 'ntorse sĕ reguleze lucrurile. Gendarmeria puse însĕ mâna pe elŭ la Turnu-roşu.

Literatură.

„Transilvania", fóia Associaţiunei transilvane pentru literatura română şi cultura poporului românŭ. Apare de douĕ orĭ pe lună în Sibiiu. Anulŭ XXI. N-rii 5—6. Sumarulŭ: Căderea Plevnei (Incheiere). — Relaţiune adevĕrată despre schimbările întêmplate în tómna trecută la şcóla şi la internatulŭ românescŭ de fete. — Conspectulŭ elevelorŭ din internatulŭ şcólei civile de fete a Associaţiunii transilvane pentru literatura română şi cultura poporului românŭ în Sibiiu, anulŭ 1887/88. — Şcóla de fete în Iaşĭ înainte cu 54 de anĭ. — Academia română. — Procesŭ verbalŭ alŭ Associaţiunii transilvane pentru literatura română şi cultura poporului românŭ, luatŭ în şedinţa dela 29 Februarie n. 1888. Şcóla superioră de fetiţe din Sibiiu. — Dare de sémŭ şi mulţămită publică. — Bibliografii. — Anunciu de abonamentŭ.

„Meseriaşulŭ românŭ", fóiă pentru meseriaşĭ şi toţĭ iubitorii de meserii. Apare de douĕ orĭ pe lună în Braşovŭ. Anulŭ III. N-rulŭ 5 cuprinde: Reflexiunĭ despre muncă. Din lucrările profesorului Ar. Vlaicu, scrise în anulŭ 1884 fiindŭ la Anversŭ. — Raportulŭ comitetului reuniunii pentru promovarea meseriilorŭ între Românii din Braşovŭ. — Petrea Ciobotarulŭ. (Istoria unui meşterŭ din poporu.) de I. E. Prodanŭ. — Vremile bune „de mai nainte" comparate cu timpulŭ „greu" din dilele nóstre. (Traducere) de Constantinŭ Paleu. — Felurite pentru meseriaşĭ. — Scirĭ economice şi industriale. — Multe şi mĕrunte. — Diverse. — Glume. — Bibliografia.

Rolulŭ seminţelorŭ urluite în hrana animalelorŭ.

Gazeta agricolă (Gazete agricole) publică unŭ interesantŭ articolŭ prin care arată folosulŭ seminţelorŭ urluite, întrebuinţate în hrana animalelorŭ domestice. Esperinţa cu aceste seminţe s'a făcutŭ, începêndŭ dela boii de muncă şi până la paserile de curte, ér resultatele au fostŭ bune peste totu.

Unŭ cultivatorŭ din Bretagne a obţinutŭ bune resultate, înlocuindŭ seminţele urluite, cu seminţe întregĭ, pe care le-a amestecatŭ cu paie tocate. Acest cultivatorŭ avea 6 cai de rasă bretonă, carĭ până la Septemvre 1874, fie-care calŭ primea 10 litri de ovĕsŭ şi 9 kilogramĭ de fênŭ, ér dela 14 Septemvre şi până la 15 Noemvre ovĕsulŭ s'a urluitŭ şi s'a amestecatŭ cu paie tocate, şi hrana cailorŭ a fostŭ astfelu regulată pe di:

S'au dat fiecărui calŭ 3 litri de alacŭ 2 litri de ovĕsu urluitŭ şi amestecatŭ cu 3 kilogr. de paie tocate. Aceste alimente mai nainte de a se da cailoru au fostŭ puse într'unŭ hârdău şi s'au stropitŭ cu apă, acéstă lucrare se face înainte de a se da cailorŭ cu o oră.

Mai târdiu acestŭ cultivatorŭ a înlocuitŭ alaculŭ prin porumbŭ, dândŭ fiecărui calŭ pe di 3 litri de porumbŭ urluitŭ, 2 kilogr. de ovĕsŭ, de asemenea urluitŭ, şi la 3—6 kilogr. de paie, la care se mai adaugă şi 9 kilogr. de fênŭ. Caii puşĭ la acéstă esperinţă s'a constatatŭ că suntŭ destulŭ de graşĭ şi energicĭ ca şi când ar fi datŭ 10 litri de ovĕsŭ pe di. Unii agricultorĭ credŭ, că ovĕsulŭ urluitŭ etc. este mai bine a se da animalelorŭ mai bĕtrâne decâtŭ celorŭ tinere.

Aceştĭ din urmă susţinŭ, că natura este celŭ mai bunŭ şi mai mare profesorŭ, fiind că ea a datŭ dinţĭ cailorŭ, ca ei sĕ se ajute cu aceste óse la măcinarea alimentorŭ orĭ de ce natură ar fi ele. Pe de altă parte, 10 kilogr. de ovĕsŭ cuprindŭ mai multă materiă hrănitóre decâtŭ 3 litri de porumbŭ, 2 kilogr. de ovĕsŭ, 3 kilogr. de paie şi 9 kilogr. de fênŭ. Sĕ sciă, că ovĕsulŭ cuprinde unŭ alimentŭ, care nu s'a analisatŭ destulŭ de bine, dér care aţâţă caii şi în acelaşŭ timpŭ le dă o vigóre escepţională, de aicĭ se esplică pentru ce cailorŭ de unŭ temperamentŭ mai limfaticŭ li se dă porţiunea dilnică în bóbe de ovĕsŭ ér nu de orzŭ, fiind-că o substanţă hrănitóre nu póte sĕ înlocuiască acéstă cereală. Şi cei mai mulţĭ din agricultorii francesĭ nu potŭ admite greşéla făcută de compania de omnibuse din Parisŭ, care a înlocuitŭ jumĕtate ovĕsulŭ prin aceiaşĭ cantitate de porumbŭ, dér după esperinţele făcute, convine mai bine animalelorŭ puse la îngrăşatŭ, precum şi cailorŭ care nu trebue se alerge, ci care mergŭ mai multŭ la pasŭ.

Este prea adevĕratŭ, dice autorulŭ în cestiune, că compania omnibuselorŭ realizară destulŭ de marĭ beneficii, dér vine întrebarea, decă lucrulŭ cailoru este destulŭ de activŭ, şi decă suma totală a lucrului este considerabilă, ca acea produsă de caii hrăniţĭ cu ovĕsŭ. Mai departe trebue sĕ se scie, decă sănĕtatea cailoru sĕ găsesce în condiţiunĭ satisfăcĕtóre ca durată. Tóte aceste cestiunĭ până acum nu suntŭ încă resolvate.

Din aceste câteva rêndurĭ reiese, că la caii cei tinerĭ este de preferatŭ a li se da ovĕsulŭ neurluitŭ, care este totdéuna o hrană superioră nu numai pentru cai, dér pentru tóte animalele de lucru.

Din acestŭ articolŭ pentru noi, unde nu punemŭ mai nicĭ o îngrijire pentru vitele nóstre de muncă, putemŭ trage unŭ învăţĕmêntŭ îndoitŭ pentru agricultura nóstră: 1. In locu sĕ dămŭ cailorŭ de muncă mai cu semă orzŭ, sĕ le dămŭ ovĕsŭ. 2. Prin întrebuinţarea ovĕsului ca hrană pentru vitele nóstre, va trebui sĕ mai înmulţimu suprafaţa de pămentu semĕnată până acum cu ovĕsŭ, fiind-că până astădĭ agricultorii noştri au datŭ prea puţină atenţiune acestei cereale, şi ea se cultivă mai multŭ în Moldova decâtŭ în Muntenia. Se vede dér din esperinţa făcută în străinĕtate, că pentru noi este mai avantagiosŭ a cultiva ovĕsulŭ pentru hrana vitelorŭ, decâtŭ orzulŭ, ér acéstă cereală din urmă s'o cultivămŭ mai multŭ pentru esportŭ, decâtŭ pentru hrana vitelorŭ. Am disŭ mai avantagiosŭ din momentulŭ ce agricultorii noştri la iernatulŭ vitelorŭ se baséză mai multŭ pe paie, şi puţinĭ suntŭ la numĕrŭ, ca sĕ mai dea vitelorŭ fênŭ

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS."

(4)

DICŢIONARŬ POPORALŬ.

Cuvinte românescĭ din jurulu Năsĕudului, de poporŭ grăite şi totu pentru poporŭ alcătuite.

Adunate de dascălulu *Iuliu Bugnariu.*

(Urmare din Nr. 261—265 din „G. T." anulu trecutŭ.)

399. *Cotêrlău*=gaură în vatra cuptorului.

400. *Ciolobŭ*=omŭ bolnavŭ, paraliticŭ, căruia îi lipsesce cutare membru d. e. o mână, unŭ piciorŭ.

401. *Seciŭ*=gardŭ prin pădure. D'aicĭ verbulŭ a *seciui*=a grămădi găteje multe preste olaltă.

402. *Durzău* pl. durzăi=rădĕcinĭ şi tropinĭ de şneapănŭ.

403. *Hopăiescŭ*=chiuiescŭ, doinescŭ, strig, me veselescŭ.

Hopăieşce, bade, bine,
Că hâda e lângă tine:
Hopăiesce nu'nceta,
Că hâda rĕmâne-a ta!

[Satiră popor.]

404. *Samca*=bube rele, unŭ morbŭ rĕu ce bântue cu deosebire pe pruncii noi născuţĭ.

Notă. Samca este de douĕ felurĭ: albă şi negră, şi după credarea poporului, este o fiinţă mitologică, bună-óră ca dînele, frumoşelele, smeii, smĕóicele, bălaurii etc.

Precum la alte morburĭ aşa şi aicĭ se aplică descântecŭlŭ numitŭ „descântecŭ de samcă" împreunatŭ cu următórea ceremoniă:

Se ia leuştenŭ, samcă (unŭ felŭ de iarbă) untură de porcŭ, tămâie slujită, dohotŭ şi prafŭ de puşcă, carĭ se mestecă tóte laolaltă, apoi aşedêndu-se pe o rîdă curată, se lipescŭ de trupulŭ copilului, unde se află buba.

La acestŭ locŭ îndrăznescŭ a comunica o legendă biblică de următorulŭ cuprinsŭ:

Scoborîndu Arhanghelulŭ Mihailŭ din muntele Elion-ului, întêlni pe Avezuha, aripa Satanii, şi era fórte grozavă. Perii capului îi ajungeau pe călcâie, ochii îi sclipeau ca stelele, unghiile la mânĭ şi picióre îi erau de fierŭ şi cârligate ca secerea, ér din gură îi eşia flacără de focŭ sĕlbatecă. Şi a disu Mihailŭ: — „De unde vii şi unde mergĭ tu duhŭ rĕu şi necuratŭ?".

Avezuha, care avea piele golă, perii capului până la călcâie, ţîţele până la genunchĭ şi limbă de focŭ, rĕspunse:

— „Mĕ ducŭ până la Maria Precista; am auditŭ, că va naşte pe Christosŭ şi eu vreu sĕ o împedecŭ!".

Atuncĭ Mihailŭ o apuca de pĕru, îi puse sabia în cóste şi-i demândă sĕ-i împărtăşéscă totŭ meşteşugulŭ sĕu. Avezuha, adecă Samca, îi rĕspunse: — „Archangele Mihaile! Eu am 38 de nume: Avezuha, Aripa Sătanii, Zalistŭ, Cloistŭ, Tihana, Mucha, Huluba, Hubulina, Scomirna, Ispra, Nevita, Nenevita, Zila, Sboarŭ, Vestiţa, Navadare, Valonime, Sina, Nicosda, Tacira, Scorcoilă, Ticha, Micha, Grompa, Hali, Necausa, Hatavŭ, Zalilŭ, Huva, Giana, Gluvianŭ, Prava, Nicóră, Nicovarŭ, Garonŭ, Calitesu, Scolefŭ şi *Samca.* — Eu mĕ potŭ face într'o nópte în şépte felurĭ: femeiă, şórecu, muscă, mâţă, porcŭ, câne, paianjinu, şi mĕ ducŭ acolo, unde muierile nascŭ copii micĭ, pe ei îi bolnăvescu rĕu".

— „Dér spune-mĭ rogu-te, cum scapă robii lui Dumnedeu de tine, necuratule?" întrebă Mihailŭ.

— „Pe la aceea casă, unde suntŭ scrise numele mele pe păreţĭ, nu mĕ abatŭ cale de trei mile".

Acum începu Arhanghelulŭ Mihailŭ a'lŭ blăstĕma:

— „Eşĭ duhŭ necuratŭ şi rĕu, tu Samcă rea, şi nu te abate pe la casa lui X., nicĭ de vacă, bou, calŭ şi totŭ ce e a lui nu te atinge! Bată-te Sfântulŭ marele Teodosie, Sfântulŭ marele Apostolŭ Andreiu celŭ chematŭ, Sava celŭ sfântŭ, Spiridonŭ, făcĕtorulŭ de minunĭ, Ionŭ gură de aurŭ, Grigore teologulŭ, Herarchulŭ Nicolae, făcĕtorulŭ de minunĭ cerescĭ, Dimitrie sfântulŭ şi Ilie prorocŭlŭ, George şi toţĭ cei 12 apostolĭ chemaţĭ ai lui Christosŭ, şi toţĭ sfinţii şi ângerii, voevodii şi cheruvimii cei înfricoşaţĭ, şi serafimii cu aripĭ şi cei 518 vlădicĭ dela Nicea!".

405. *Şcomerlă*=fumulu, ce ese din nescare mâncare arsă, d. e. din slănină friptă.

406. *Ciombŭ*=omŭ prostŭ la faţă; chiorcŭ chiorŭ, care cautâ cu unŭ ochiu la făină şi cu altulŭ la slănină.

307. *Ambrişigŭ*=profitŭ, câştigŭ, venitŭ.

408. *Produhŭ*=tăietură în ghiaţă, unde se adapă vitele iarna.

409. *Geandră*=cirulŭ din *coleşă.*

410. *Şvoncă*=jintiţă de óiă.

411. *Şpenţălŭ*=căputŭ de pănură; zubănŭ.

[Va urma].

naturalŭ seu artificialŭ, și acéstă hrană, când li se dă viteloră li se dă fără nicĭ o regulă.

(„Rom. liberă.") *B. S. Moga.*

Concertulŭ d-lui Nicolae Popovicĭ.

Mercurĭ séra, precum s'a fostŭ anunțatŭ, s'a datŭ concertulŭ d-lui Nicolae Popovicĭ, profesorŭ de cantŭ la gimnasiulŭ românŭ de aci, cu concursulŭ d-șórei Olga Grigorovits violonistă și alŭ d-lui L. Frank pianistŭ.

Concertulŭ a fostŭ fórte bine cercetatŭ atâtŭ de Românĭ câtŭ și de concetățenii noștrĭ de altă naționalitate ceea ce documenteză viulŭ interesŭ, ce s'a adusŭ din tóte părțile producțiunei d-lui Popovicĭ, care înainte cu vre-o 5—6 anĭ a mai datŭ în Brașovŭ unŭ concertŭ cu bunŭ succesŭ.

Programa a fost alésă. Deja prima arie din opera lui Verdi „Un ballo in maschera" a cântat'o d. Popovicĭ cu o bravură, care a predispusŭ bine pe auditorĭ. Multă artă în modulațiunea vocei sale frumóse a dovedit'o concertistulŭ în predarea pieseloră „Erlkönig" de Schubert, „Sommerabend" de Lassen și mai alesŭ în aria cea mare din opera lui Weber „Euryanthe", care a cântat'o escelentŭ, secerândŭ numeróse aplause din partea publicului.

Cântecele „Und ob der holde Tag vergangen" de prof. Lassel din Brașovŭ, precum și cântecele compuse de d. G. Dima „Mediulŭ nopții" și „Seguidilla", și „De mai iubi" de Denza, au fostŭ asemenea viu aplaudate. D-lŭ Popovicĭ a mai adausŭ unŭ cântecŭ germanŭ și în fine o doină românéscă, care a fostŭ ascultată cu multŭ interesŭ și de publiculŭ românŭ.

D-șóra Olga Grigorovits s'a doveditŭ din nou ca o escelentă violinistă. Cu multă dulceță a esecutatŭ mai alesŭ frumosulŭ „Andante" din E moll de Mendelssohn-Bartholdy. D-lu L. Frank a acompaniatŭ ca totdéuna fórte bravŭ, contribuindŭ astfelŭ și elŭ la succesulŭ concertului.

Mulțămită publică.

Comitetulŭ bisericescŭ gr. or. din Cristianŭ aduce prin acésta cea mai adâncă mulțumită familiei fericitului comerciantŭ din Brașovŭ Dimitrie Ionciovicĭ pentru darulŭ de 50 fl. ce s'a testatŭ bisericei nóstre.

Nobila faptă se binecuvinte și se eterniseze memoria binefăcĕtorului.

Cristianŭ, 4 Martie 1888.

Comitetulŭ bis. gr. or. prin *I. Popovici*, parochŭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.")

Berlinŭ, 17 Martie. — Solemnitatea funebră a înormêntării împĕratului Wilhelm s'a petrecutŭ în catedrală conformŭ programei. De față au fost toțĭ principii casei imperiale precum și principii străinĭ, afară de împĕratulŭ Fridericŭ și de împĕrătésa Augusta (mamă-sa).

Conductulŭ funebralŭ a trecutŭ prin pórta 2-a de Brandenburg și a sositŭ la mausoleu la 3 óre d. a. Împĕratulŭ Fridericŭ sta la ferestră până ce au fostŭ date 101 salve de tunŭ. După coștingŭ mergea prințulŭ de coronă Wilhelm. Tóte privirile erau ațintite asupra mausoleului, unde la binecuvêntarea mortului au fostŭ de față împĕrătésa Victoria și toțĭ principii. La 4 óre s'a terminatŭ ceremonia.

Împĕratulŭ Fridericŭ plângea tare cu capulŭ plecatŭ, când costiugulŭ trecŭ pe dinaintea ferestrei sale. Prințulŭ de coronă s'a depărtatŭ adéncŭ mișcatŭ din mausoleu, mergêndŭ la brațŭ cu prințulŭ Rudolfŭ alŭ Austriei.

Viena, 17 Martie. (Scirea diarului „N. fr. Presse") — Demisiunea ministrului Bylandt s'a primitŭ. Succesorulŭ lui este generalulŭ comandantŭ alŭ Vienei Bauer.

Parisŭ, 17 Martie. — Generalulŭ *Boulanger* e decisŭ a nu demisiona, nicĭ a cere pensionarea sa.

Bruxela, 17 Martie. — Diarulŭ „Nord" dice, că călĕtoria moștenitorului tronului rusescŭ la Berlinŭ este o eminentă manifestare de pace.

Bucurescĭ, 17 Martie. Oposițiunea a protestatŭ într'unŭ manifestŭ către poporațiune în terminĭ fórte aspri în contra noului ministeriu Brătianu.

Sătmarŭ, 17 Martie. Pericululŭ de inundare este iminentŭ. Până acum 400 case fură inundate. Mai multe sute de familii au rĕmasŭ fără de locuință sub cerulŭ liberŭ.

Timișóra, 17 Martie. Localitățile Bogyislo, Utvinulŭ St. Mihaiulŭ românŭ, St. Mihaiulŭ, nemțescŭ suntŭ inundate. Mare miserĭă.

Lemberg, 17 Martie. In partea vestică a Galiției au fostŭ inundate 40 de comune rurale.

DIVERSE.

Guzganĭ anarchiștĭ. „Muncitorulŭ" spune, că la otacnlŭ de pe moșia d-lui... era unŭ bórdeiu vechiu, în care vara locuiau câțĭ-va ómenĭ însărcinațĭ cu împărțirea tainuriloră la muncitorii de pămêntŭ; în una din dile le abătŭ se facă focŭ în bordeiu pentru ca se-șĭ facă mămăligă. Fiindŭ că din vara trecută încă nu se făcuse focŭ, guzganii își făcuseră cuibŭ tocmai în hornulŭ acestui bordeiu de unde décă s'au vĕdutŭ înăbușițĭ de fumŭ și căldură, au începutŭ a cădea cu grămada pe focŭ. Omenii cu tóte că erau hămeițĭ de acéstă întêmplare, au începutŭ a se lupta pentru a-i ucide, însĕ în luptă unulŭ din guzganĭ pe care ilŭ cuprinsese foculŭ, isbuti sĕ fugă pe ușa bordeiului cu flacăra în pĕrŭ, fără ca ómenii sĕ bage 'nsémă. Acesta se opri tocmai într'o giredă de grâu ce se afla în apropiere de otacŭ. Girada mai târdiu luă focŭ și pricinui proprietarului o pagubă de 50 de mii de francĭ! — „Galații" spune, că din causa unorŭ găurĭ practicate de guzganĭ pe sub temelia casei d-lui G. Albu, comerciantŭ în tĕrgulŭ nou, din Galațĭ, apele intrândŭ în bașca de sub imobilŭ au surpatŭ temelia, după care s'a dĕrîmatŭ întrega casă.

Moștenitorii decedatului împĕratŭ alŭ Germaniei. 1) Fiulŭ sĕu A. I. și R. Fridericŭ-Vilhelm-Nicolae-Carolŭ, născutŭ la 18 Octomvre 1831, generalŭ feld-mareșalŭ, etc. căsĕtoritŭ la 25 Ianuarie 1858 cu principesa Victoria, principesa regală a Marei Britanii, născută la 21 Noemvre 1840. 2) Doi nepoțĭ de fiu, fii principelui moștenitorŭ: a) Principele Friderich-Vilhelm-Victor-Albert, născutŭ la Berlinŭ la 27 Ianuarie 1859; căsătoritŭ la Berlinŭ la 27 Februarie 1881, cu principesa Augusta Victoria de Slesvig-Holstein, născută la Dolzig, la 22 Octomvre 1858, are 4 copii: Vilhelm, născutŭ la Postdam, la 6 Maiu 1882. Fridericŭ, născutŭ, în Postdam la 6 Iulie 1883. Adalbertŭ născutŭ la 14 Iulie 1884. Augustŭ Vilhelm, născutŭ la 29 Ianuarie 1887. b) Enricŭ, născutŭ la Postdam la 14 Augustŭ 1862, logoditŭ de unŭ anŭ cu principesa Irina de Hessa, vara primară după nume născutŭ în 1866. 3) Nepotulŭ sĕu de frate: locotenentulŭ Friderich Leopold născutŭ la Berlinŭ la 14 Noemvre 1865, necăsătoritŭ. 4) Nepotulŭ sĕu, generalŭ de cavaleriă, Albert, regentŭ alŭ ducatului de Brunnsvick, născutŭ în 1837. Are trei fii: Locotenentulŭ Fridericŭ Enricŭ, născutŭ în 1874. Locotenentulŭ Iachim Albertŭ, născutŭ în 1876. Friderich Vilhelm, născutŭ în 1880. 5) Doi strănepoțĭ ai unchiului sĕu, fratele lui Fridericŭ Vilhelm III. Generalulŭ de infanteriă Alexandru născutŭ în 1820, necăsătoritŭ. Generalulŭ de cavaleriă George, născutŭ în 1826, necăsătoritŭ. In resumatŭ, împĕratulŭ Vilhelm are adĭ 14 principĭ chemațĭ eventualŭ a domni după ordinea de primogenitură, ordine ce am păstratŭ în acestŭ tablou. Din acești 14 principĭ, unulŭ, celŭ mai apropiatŭ de tronŭ, se pare a fi între viĕță și mórte; doi, cei mai depărtațĭ de tronŭ, suntŭ în vĕrstă, celibatarĭ și nu vorŭ avé de sigurŭ nicĭ odată moștenitorĭ direcțĭ. Din ceilalțĭ 11 principĭ, carĭ mai rĕmânŭ, șépte au vĕrsta mai mică decâtŭ de patru-spre-dece anĭ.

Se caută o guvernantă. La unŭ biurou de mijlocire pentru diferite servițiurĭ din Viena, a sositŭ deunădĭ o scrisóre a unui proprietarŭ de moșiă din Ungaria, prin care declară că-i trebuesce o guvernantă pentru douĕ fete ale lui în vĕrstă de optŭ și de șése anĭ. Guvernanta ar trebui sĕ fiă jună, bine făcută și d'unŭ caracterŭ amabilŭ ca sĕ'șĭ pótă atrage simpatia feteloru; nu se pretinde o instrucțiune superióră, lucrulŭ principalŭ este o disposițiune voiósă și glumeță. Pentru tóte acestea Ungurulŭ oferă o léfă lunară de cincĭ-spre-dece florinĭ. In contra unui onorarŭ atâtŭ de micŭ, era anevoiă a găsi o guvernantă; cu tóte acestea se găsea, în fine, o jună domnișóră, care accepta condițiunile. — Ajunsă la stațiunea căiei ferate în Ungaria, o aștepta o trăsură, care o ducea la castelulŭ proprietarului și acolo o întâmpina unŭ june elegantŭ. Acesta o presentă mamei sale, o matronă amabilă, care-i dicea: draga mea, ești atâtŭ de jună și de frumósă cum mĕ așteptam sĕ fii. Scii că noi nu pretindemu o instrucțiune superióră, dér o inimă bună și unŭ caracterŭ voiosŭ; am înțelesŭ că d-ta trebue sĕ fii fórte modestă, altfelŭ nu te-ai fi mulțămitŭ cu cincĭ-spre-dece florinĭ pe lună. Imĭ pare că placĭ și fiiului meu și eu nu doreseŭ o noră mai bună și mai plăcută ca d-ta. Nu mĕ îndoescŭ că lucrurile se vorŭ angaja spre mulțămirea tuturorŭ. D-șóra guvernantă era surprinsă, nesciindŭ, décă trebue sĕ ia în seriosŭ cuvintele matrónei; în marea sa zăpăcélă întreba despre copile. O! rĕspunse bĕtrâna, mai aibĭ răbdare, nu te teme și ele vorŭ veni la timpŭ!

NECROLOGU.

Astădĭ, în 5 (17) Martie, se înmormêntéză în cimitirulŭ bisericei Sf. Nicolae din suburbiulŭ Brașovului Scheiu: **Elena N. Furnică** násc. **Arefta**, care a încetatŭ din viĕță la 2 (14) Martie în etate de 23 de anĭ.

O deplânge neconsolatulŭ soțŭ Nicolau Furnică cu trei fii ai sĕi și numeróse rudenii.

Fiă-i țĕrîna ușóră!

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 17 Martie st. n. 1888

Bancnote românescĭ	Cump.	8.47	Vend.	8.48
Argintŭ românescŭ .	„	8.44	„	8.48
Napoleon-d'orĭ . . .	„	10.02	„	10.05
Lire turcescĭ . . .	„	11.34	„	11.37
Imperialĭ	„	10.34	„	10.37
Galbinĭ	„	5.88	„	5.92
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	101.—	„	102.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	99.—
Ruble rusescĭ	„	101.—	„	102.—
Discontulu	$6^1/_2$—8% pe anu.			

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

Poesii poporale din Solnocu-Dobéca

(culese de Petru Mureșianu-Șireganulŭ.)

Câte paserĭ suntŭ pe lume
Tóte cină și s'alină,
Numai eu n'am ce cina,
Nicĭ unde mĕ alina.
Că mĭ-e cuibulŭ lângă drumŭ
Călĕtorii mĭ-adunŭ scrumŭ.
Câțĭ drumarĭ pe drumŭ trecea
Toțĭ în cuibulŭ meu svîrlea;
Dér unulŭ din graiu grăia:
Oh tu mică pasĕrea.
Mută-țĭ cuibulŭ d'acolea,
Că-oiu venĭ'ntr'o sĕră beatŭ,
Țĭ-oiu afla cuibulŭ stricatŭ.
Dér ea rĕu s'a supĕratŭ
Și cuibulŭ și l'a mutatŭ
La mijloculŭ codrului
Tocma'n țera Turcului,
Cuibulŭ bine șĭ'lŭ tocmi,
Și în densulŭ se-odilni
Și la dénsa și veni
Totŭ unŭ puișorŭ de corbŭ
Și mĭ-o sculă de pe somnŭ,
Déră ea din graiu graia
Și așa se'ujăluia:
Du-te, du-te corbŭ nebunŭ,
Ce mĕ mai scolĭ de pe somnŭ,
Că eu am unŭ frate,
Care-i dusŭ departe.
Și doi verĭ călugărei
Trebe sĕ mĕ ducŭ la ei,
Sĕ'mĭ crescŭ puii măricei
Sĕ sbóre din creangă'n creangă
Unde le-a fi lumea dragă.

***

Cucule de unde vii?
Dela Deșiu de peste vii,
Da de frate-meu ce scii?
Sciu bine că-i sănĕtosŭ,
Déră de urîtŭ e storsŭ.
Cu inima-i totŭ la tine
Că ești dusă'n țĕrĭ streine.
Spune'mĭ cuce
Când te'i duce,
Sĕ mĕ ducŭ și eu cu tine
De prin cele țĕrĭ streine;
De cându'sŭ în țĕră streină
Capulŭ mi-s'a făcutŭ lână,
Obrazulŭ fațā bĕtrână.

***

Fóie verde trei dălicĭ,
Plinu-i codru de voinicĭ,
La totŭ fagulŭ câte cincĭ,
Dér la fagulŭ din cărare
Zace-unŭ voinicŭ de lingóre
Cu mândruța la picióre.
Mândruța din graiu grăia:
— Mĕi bădiță dragulŭ meu,
Orĭ tu zacĭ, erĭ tu te scólă
Orĭ îmĭ dă și mie bólă.
Batĕrŭ bóla jumĕtate,
Sĕ bolescŭ cu tine'n parte.
— De sculatŭ nu m'oiu scula,
Nicĭ din bólă nu țĭ-oiu da.
Până mie nu mĭ-aduce
Apă rece din țĕrmure
Sloiu de ghiață din Dunăre.
— Spune'mĭ bade-adevĕratŭ,
Dragă țĭ-sŭ orĭ m'ai lăsatŭ?
— Țucă-te mândră de multŭ,
Nu crede că te-am urîtŭ;
Păn'ce-aseră n'am venitŭ,
M'am culcatŭ șĭ-am adormitŭ
C'am fostŭ tare ostenitŭ.
Frunḍă verde de pe luncă
Nu te teme mândrulucă
Că eu sunt gata de nuntă.

***

Ochii mei șĭ-ai mândrii mele
Strălucescŭ ca douĕ stele,
Ochii mei și cu-ai mândrii
Numai nu potŭ *vorovi.*

***

Spune-mĭ mândră-adevĕratŭ,
Dragu-țĭ-sŭ orĭ m'ai lăsatŭ
Sĕ mĕ portŭ cu laibĕrŭ albŭ?
Și'mĭ spune de m'ai urîtŭ
Sĕ'mĭ iau laibĕrŭ mohorîtŭ
Sĕ mĕ lasŭ de-alŭ tĕu iubitŭ.

***

Cine n'are dragŭ în lume,
Nicĭ-odată nu'i e bine;
Cine n'are unŭ omŭ dragŭ,
Pănă-i lumea-i totŭ beteagŭ.

***

Lele cu ochii negrii
Nu căta la doi, la trei.
Cată mie și eu ție
Dóră noi ne-omŭ fi soție:
Lelea cu echĭ negrișorĭ
Se-o sĕruțĭ șĭ-apoi sĕ morĭ,
Lelea cu ochĭ meriuțĭ,
Totŭ în gură s'o sĕruțĭ.
Da la ochĭ sĕ nu te uițĭ,
Că la ochĭ de te-i uita,
Șépte bóle te-orŭ lua.
Șépte bolĭ, șépte lingorĭ
Șĭ-o păreche de frigurĭ
Da șĭ-acelea cu junghiurĭ.

***

Dă'mĭ Dómne ce-oiu cere eu,
Patru boi la plugulŭ meu
Și o vacă mulgĕtóre,
Șĭ-o nevastă stringĕtóre.
Dă'mĭ Dómne ce-oiu cere eu,
Numai totŭ bine, nu rĕu,
N'oi cere mare *iosagŭ*,
Făr' unŭ omŭ care mĭ-e dragŭ,
Nicĭ n'oi cere mare bine,
Făr' unŭ omŭ dragŭ lângă mine.

***

Cine n'are'n lume dragŭ
Diua nóptea-i totŭ bolnavŭ,
Eu sciu asta de pe mine
Că mĭ-e rĕu în tóte dile.

***

Dragostea din ce-i făcută?
Din omulŭ cu vorba multă.
Urîtulŭ din ce se face?
Din omulŭ care totŭ tace,
Pune-o buză peste alta
Și'ndată urîtu-i gata.

Nru 1888 ex 1888.

PUBLICAȚIUNE.

Se aduce la cunoscință publică, cumcă spre scopulŭ nouei închirierĭ, respective arendărĭ, a obiectelorŭ mai josŭ amintite pe durata de 6 anĭ, se va ținea—pe lângă ulterióra aprobare din partea representanței comunale orășenescĭ, **Joi în 5 Aprilie a. c. după prânḑŭ la 3 óre,** pe basa condițiunilorŭ contractuale și de oferte, carĭ se potŭ examina în órele oficióse din partea fiecăruĭ la oficiolatulŭ economicŭ orășenescŭ, — o nouă pertractare la amintitulŭ oficiolatŭ.

Se provócă decĭ toțĭ aceia carĭ voescŭ sĕ ofereze de a'șĭ aștерне celŭ multŭ până în 5 Aprilie a. c. la 12 óre din ḑi la administratorulŭ economicŭ Ernst Hintz ofertele scripturistice închise, provĕḑute cu unŭ timbru de 50 cr. și cu unŭ vadiu de 10% din chiria, respective arenda anuală oferată. Vadiulŭ are sĕ constea din banĭ gata séu hârtii de valóre. Sĕ se amintéscă în ofertŭ, că pentru care obiect se oferéză, conținĕndŭ și dechiarațiunea, cumcă oferentului 'i suntŭ cunoscute condițiunile contractuale și de oferte și că se supunŭ lorŭ. Chiria, respective arenda, are sĕ se amintéscă în ofertŭ atâtŭ în cifre, câtŭ și în litere.

Obiectele de închiriatŭ, respective de arendatŭ, suntŭ următórele:

1.	Casa Nr. 16 cu grădina, chiria de până acum pe anŭ	3150 fl.—
2.	Berăria orășenéscă „ „ „ „ „ „	3271 fl.50
3.	Cafeneaua de pe promenadă „ „ „ „ „ „	2001 „ —
4.	Prăvăliă în casa Nr. 17 „ „ „ „ „ „	820 „ —
5.	„ în podul bătușilor 4 „ „ „ „ „ „	240 „ —
6.	„ „ „ „ 5 „ „ „ „ „ „	300 „ —
7.	„ „ „ „ 10 „ „ „ „ „ „	200 „ —
8.	Magazinŭ mai micŭ în pórta ulițeĭ scheilor „ „	12 „ —
9.	O pivniță sub Buciumŭ Nr. 584 „ „ „ „	12 „ —
10.	Șatra de pe promenada de susŭ menită pentru cofetăriă . . . . „ „ „	40 „ —
11.	Cârciuma orășenéscă dela Bĕrsă pe lângă eschiderea libertății de accisŭ.	

3—2

Brașovŭ, în 8 Martie 1888.

Magistratulŭ orășenescŭ.

Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Rugăm pe d-nii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiuneĭ sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatuluĭ poștalŭ și numerii de pe fășia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Administrațiunea „Gaz. Trans."

No. 145 ex 1888.

EDICTŬ.

Dănilă Huruba, gr. cat. din *Varvizŭ,* a intentatŭ procesŭ divorțialŭ contra muiereĭ sale *Iftinia* násc. *Dușia,* gr. cat. din *Toplița română,* caea cu necredință l'a părăsitŭ de mulțĭ anĭ și a căreia ubicațiune nu e cunoscută.

Decĭ Iftinia D. Huruba násc. Dușia, prin acestŭ Edictŭ se provócă și se citéză, ca în terminŭ de unŭ anŭ și una ḑi dela prima publicare sĕ se presenteze la presidiulŭ foruluĭ matrimonialŭ delegatŭ gr. cat. de I instanță din protopopiatulŭ Giurgeuluĭ spre a fi confrontată cu bărbatulŭ sĕu și a rĕspunde la acțiune, *altcum se va da cursŭ liberŭ* procesuluĭ intentatŭ, și dênsa va fi suplinită prin curatorŭ *ad actum.*

Presid. foruluĭ matr. delegatŭ gr. cat. de I instanță alŭ Giurgeuluĭ.

Giurgeu S. Miclăușŭ, la 8 Martie 1888.

Iuliu M. Montani,
v.-protopopŭ gr. cat. și pres. foruluĭ.

3—3

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ.